

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1946 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 109 — Štev. 109

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 3, 1942 — SREDA, 3. JUNIJA, 1942

VOLUME L — LETNIK L

BUY
UNITED STATES
DEFENSE
BONDS
AND
STAMPS

VOJNA NAPoved SATELITOM

Vsak Amerikanec ne more leteti nad Tokiom, toda dolar vsakterega more pomagati zgraditi bombnik, ki bo to napravil! — Kupujte WAR BONDE redno.

VČERAJ JE PREDSEDNIK ROOSEVELT NAPROSIL KONGRES, DA IZJAVI, DA OBSTOJI VOJNO STANJE Z RUMUNSKO, BOLGARSKO IN MADŽARSKO

Predsednik je kongresu predložil ta predlog šest mesecev zatem, ko so te države napovedale Združenim državam vojno in je s tem hotel pokazati prijateljstvo Amerike do Rusije in njen trdni sklep, da kar najbolj podpira Rusijo v njeni junaški in gigantski borbi proti fašizmu.

S tem pa je predsednik tudi pokazal, da ni bilo prazno svarilo državnega departmenta, ki je 13. aprila izjavil, da ameriška vlada ne bo več trpela, da bi te tri države nudile vojaško pomoč Nemčiji proti Rusiji.

Svojo prošnjo je predsednik poslal v obliki poslanice v dveh stavih ter je v ta namen izbral zelo primeren čas, ko Zdržene države, Rusija in Anglija v Londonu in Washingtonu razpravljajo o velikih problemih in med temi tudi o novi fronti v Evropi v namenu, da bi bil olajšan velikanski pritisk nemških armad na Rusijo. Iz besedila njegove poslanice je jasno, da si je namenoma izbral ta čas, ko so v teku ta pogajanja, da je napovedana vojna, mesto da bi bila napovedana 12. in 13. decembra, ko so te države na pritisk Adolfa Hitlerja napovedale Ameriki vojno.

Predsednikova poslanica se glasi:
"Kongresu Združenih držav Ameriških:

Vlače Bolgarske, Madžarske in Rumunske so napovedale vojno Združenim državam. Vem, da so te tri vlade to storile, ne po svojem lastnem nagibu ali pa na željo svojih naravnih, temveč kot orodje Hitlerja. Tri vlade so sedaj vključene v vojni proti združenim narodom in nameravajo vojno še razširiti.

Zato priporočam, da kongres prizna vojno stanje med Združenimi državami in Bolgarsko, med Združenimi državami in Madžarsko ter med Združenimi državami in Rumunsko."

S to vojno napovedjo so Združene države v vojni s šestimi osiškimi državami — Nemčijo, Italijo, Japonsko, Bolgarsko, Madžarsko in Rumunsko ter so tehnično v miru s petimi drugimi osiškimi zaveznicami, s katerimi Združene države niso v vojni. Četudi se bore ob strani osiščani, in te države so: Finska, Hrvaška, Mančukuo, Slovaška in Thailand. Rusija pa je že nekaj časa želela, da bi Združene države napovedale Finsko vojno.

Da bo kongres ugodil predsednikovem priporočilu, je gotova stvar. Danes bo o tem sklepala poslanska zbornica, jutri pa senat.

Vojna napoved bo le malo premenila odnose, kajti poslanstva Bolgarske, Madžarske in Rumunske so bila zaprta takoj, ko je 12. decembra Rumunska napovedala vojno, takoj naslednji dan 13. decembra pa Bolgarska in Madžarska.

Rumunska lastnina 53 milijonov dolarjev je bila zamrznjena 9. oktobra, 1940; bolgarski kredit 2,000,000 dolarjev 4. marca, 1941; madžarska lastnina pa 13. marca, 1941.

Z vojno napovedjo pa bodo zelo prizadeti podaniki teh držav, ker bodo takoj postavljani v razred sovražnih tujcev. V Združenih državah je 116,696 Madžarov, 32,164 Rumuncov in 4491 Bolgarov.

NEMŠKA OFENZIVA V LIBIJI VSTAVLJENA

Angleži so z močnim protinapadom popolnoma razbili nemško ofenzivo feldmarsala Erwina Rommela v Libiji ter razbili ali pa zajeli 260 njegovih tankov, pri vsem tem pa se je nek nemški oklopni oddelek odločno postavil v bran v puščavi 28 milj jugozapadno od Tobruka.

Poročila s fronte naznanjajo, da se Nemci trdovratno odklanjajo v peščinem viharju okoli Knightsbridge in niso hoteli slediti Nemcem in Italijanom, ki so se umaknili skozi vrzeli v angleški črti, ko so bili že enkrat zelo tepeni.

Tako Angleži kot Nemci se bore z vsem orožjem, ki jim je na razpolago, kajti od izida te velike bitke je mogoče odyisna bodočnost Libije.

Angloške napade na razbito Rommelovo tančno in oklopno armado vodijo ameriški tanki, ki nosijo ime 'General Grant'. Poročila pravijo, da so Angleži že uničili ali pa vjeli nad polovico nemških in italijanskih tankov.

Vrhovni sodnik kaznovan

Član zveznega vrhovnega sodišča Black je bil večeraj kaznovan \$5 zaradi napačne vožnje z avtomobilom.

Sodnik Black se je peljal po Rock Creek Parkway in policist J. W. Mason mu je vročil Estek, ker je vozil po cesti v nasprotno smer, kot pa je dovoljeno.

Na svojem domu v Alexandria, Va., se je sodnik Black nad tem dogođkom smejal in rekel: "Policist je bil prijazen in je z menoj uljudno postopal."

BORBE V JUGOSLAVIJI

Poroča J. I. C., New York. "Pester Lloyd", Beograd, 7. aprila: "V Beogradu so racionalizirali papir. Trgovci smejo prodajati papir samo osebam s posebnim dovoljenjem. Vsaka oseba sme kupiti samo petdeset pol papirja. Uradi pa največ šest sto pol."

Parada združenih narodov v New Yorku

Newyorški župan La Guardia je s posebnim odlokom določil soboto, 13. junija za veliko paradno združenih narodov. To bo velikanska manifestacija solidarnosti in trdnega sklepa združenih narodov, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči in se bodo tudi borili toliko časa, da bo strta glava fašistične pošasti.

Župan La Guardia je takoj v svojem prvem razglasu rekel, da mora biti to največja parada, kar jih je še kdaj videl New York.

V paradi bo svedea zastopala tudi Jugoslavija in bo imela svoj paradni voz (float).

Slovenci, z ozirom na tako ogromno manifestacijo ne smemo biti brezbržni, temveč se moramo potruditi, da smo tudi mi v paradi ne samo častojno, temveč naravnost odlično zastopani. Pomnite, da si javnost utisne globoko v spomin, ako opazi kaj posebno lepega, kaj nenavadnega, ali sploh nekaj, kar napravi kak poseben utis. Sicer smo majhni in pri tem še ponizni in pohlevni, toda sečaj, ko smo pred očmi vseh narodov, stopimo v svetlobo, da nas bo vsakdo videl in spoznal. Iz krogov, ki imajo vodstvo pri tej veliki paradi, je prišel glas, da smo Jugoslavoani v tej veliki borbi narodov proti fašističnemu zmagaju v ugledu prvi za Rusijo. Skazimo se vredni tako visokega mišljenja o nas.

Storimo vse, da bomo tedaj v paradi čim najčastnejše zastopali. Zato priidite v petek, 5. junija v Slovenski dom, 235 Irving Avenue, Brooklyn, New York ob 8. zvečer, da se o tem natančneje dogovorimo.

Skrbimo, da nas bo v paradi dne 13. junija kar največ v narodnih nošah. Kdorkoli ima narodno nošo, je sedaj kot še nikdar poprej, njegova sveta narodna dolžnost, da pride ž njo na dan. Toda tudi drugi, ki nimajo narone noše, morajo biti v tej veliki manifestaciji.

Zato vsi na sestanek v Slovenski dom v petek, 5. junija.

Vojvoda Windsor naglo odpotoval

Vojvoda Windsor je s svojo soprogo v ponedeljek prišel v Washington kjer je nameraval imeti več važnih konferenc s predsednikom Rooseveltom. Zvečer je bil s svojo ženo tudi gost pri predsedniku Rooseveltu v Beli hiši. V torek pa je komaj 24 ur po svojem prihodu naglo odpotoval na Bahamo. Angleška častniška služba je naznanila njegov odhod, toda vzroka ni povečala.

Njegova žena pa je ostala v Washingtonu in stanuje v angleškem poslanstvu.

1036 aeroplanov napadlo Essen

Poleg 1036 bombnikov je bilo v napadu vdeleženih še neznan število drugih aeroplanov, ki so bombardirali sovrzna letališča in varovali bombnikom pot v Nemčijo in nazaj.

Napad na Essen je bil tako presenetljiv, da so se čudili celo letalci sami. Napad je bil nameravan v nedeljo ponoči, pa je bil zaradi slabega vremena odložen. Tako je bilo dve noči ves čas vse pripravljeno: piloti, aeroplani, bombe in vse, kar je potrebno pri tako velikem podjetju.

Med letalci, ki so napadli Essen, je bilo tudi nekaj takih, ki so dve noči poprej bombardirali Kolin. In skoro vsa taktika, ki je bila vporabljena pri napadu na Kolin, je bila vporabljena tudi pri napadu na Essen.

Noč ob napadu na Essen pa ni bila tako svetla, kot noč napada na Kolin. Na zemlji je bila megla, po nebu pa so se podli oblaki, tako da letalci niso mogli natančno videti cilja. Da pa so bombe tudi ob tako neugodnem vremenu padale na prava mesta, je dokaz žarenje, ki ga je bilo videti na Holandsko. Sicer ni bilo poročano, koliko časa je trajal napad, toda bil je precej daljši kot pa napad na Kolin.

Kako uspešen je bila napad na Essen, ni mogoče vedeti in ne bo znano še nekaj dni. Toda pri imenu Essen vsakdo takoj misli na velike Kruppove tovarne in je zato prav gotovo, da je tudi nje začelo nogo bombard in da so trpele veliko škodo.

Kruppove tovarne v Essenu se prištevajo med največje tovarne na svetu. Njih velikanski obseg si moremo predstavljati samo približno na naslednjih podatkih: v tovarnah je neprestano zaposlenih 250,000 delavcev in tovarne so same za sebe "mesto v mestu". Tovarne izdelujejo oklopne plošče za bojne ladje, tanke in podmornice. Krupp ima svoje železniške proge in elektrarne. Tovarne so obdane s 15 čevljev visokim zidom, v katerem okrožju so delavci nastanjeni v modernih hišah in kjer so dvorane za zabave in gledališče.

Poročano je bilo, da je več sto ljudi pričezalo v Essen iz Kolina in so nekateri že drugič okusili strašni zračni napad.

Kako je bil nemški general vjet

Poročilo iz Knightsbridge v Libijski puščavi v Afriki naznanja, kako je bil vjet nemški general Ludwig Cruewell.

Velik monopol s križem nemškega viteškega reda in svastiko je brnel na angleškimi morskimi poljem ter opazoval pod seboj bitko med tanki.

Zagrmel je angleški protizračni top in iz aeroplana se je pokadilo. Aeroplan se je v vrtilcu spuščal proti zemlji, se je malo nad zemljo spustil nekoliko v vodoravno lego, nato pa zadel ob tla, obstal in iz njega so švignili plameni.

Izpod razvalin se je izkobil častnik v uniformi nemškega afriškega zbora. Obraz mu je bil oskropljen s krvjo njegovega mrtvega pilota ter je čez podminirano angleško polje prišepal v angleški strelski jarek.

"Jaz sem generalni polkovnik Ludwig Cruewell nemške oklopne divizije," je rekel začudenim Angležem v angleškem jeziku z nemškim povdankom. "Podam se."

Tako so Angleži v torek prejšnjega tedna vjeli visokega nemškega generala, ki je bil po činu prvi za vrhovnim poveljnikom feldmaršalom Rommelom. Njegova identiteta je bila pozneje dogmana po listinah, ki so bile najcene pri njem.

Takoj so ga v oklopnem avtomobilu odpeljali v Tobruk, kjer je pod vojaško stražo spal v zaklonišču. V Tobruku so angleški častniki po izpraševanju dognali, da je general Cruewell izdelal bojni načrt za sedanjo nemško ofenzivo v Li-

AMERIŠKI DIPLOMATI IN DRUGI DRŽAVNIKI SO DOSPELI NA PARNIKU DRONTINGHOLMU

V ponedeljek so dospeli v New York ameriški diplomati in mnogi ameriški državljani na švedskem parniku Drontingholm, ki je ob 8.25 dopoldne pristal na pomolu v Jersey City, N. J.

Vsega skupaj jih je bilo 908, med njimi 169 ameriških diplomatov, 404 drugih ameriških državljanov, med njimi 23 ameriških častniških poročevalcev, 185 latinsko-ameriških diplomatov, 200 podanikov 33 držav ter 20 tujih, ki nimajo nobenega državljanstva.

Navzlic slabemu vremenu v newyorškem pristanišču se je pestro pobarvani parnik različno razlikoval od drugih parnikov. Vsi drugi parniki so namreč pobarvani sivo, Drontingholm pa je bel, na obeh straneh pa ima z velikimi črkami napisano svoje ime in poleg tega še "Diplomat" ter belo-rumeno barvano švedsko zastavo.

Nikomur ni bilo v pristanišču dovoljeno iti na parnik in

vzelo je skoraj eno uro, predno je s parnika prišel prvi potnik — ameriški poslanik v Vichyju admiral William D. Leahy, ki je s seboj pripeljal tudi truplo svoje žene, ki je umrla v Vichyju malo prej, predno je bil njen mož poklican v Washington.

Ameriški vojaški atašej stotnik Adolf Pichardt je rekel, da je Nemcem žal, da so šle Združene države v vojno proti Nemčiji, da pa so prepričani, da bodo zmagali, kajti narod je popolnoma edin in združen. Pichardt je bil z drugimi Amerikanci v koncentraciji, toda rekel je, da so živeli v hotelih in da so imeli isto postrežbo kot osiški diplomati tekem svoje koncentracije v Združenih državah.

GROF CIANO NABIRA BOGASTVO

Mussolinijev zet, vnanji minister grof Galeazzo Ciano si je že nagrabil toliko premoženja, da velja za najbogatejšega moža v Italiji. O tem naglem obogatitju Italijani govore mnogo več, kot pa o njegovem naglem napredovanju od poslanika v Šanghaju do vnanjega ministra.

Tudi mnogi drugi so pod fašizmom zelo obogateli, toda nikdo tako naglo kot grof Ciano. Grof Volpi di Misurata je svoje že prej veliko premoženje zelo pomnožil, toda grof Ciano

da, vaša poizvedovalna služba."

Ko je general Cruewell prišel v Kairo je vprašal za hotel Shepheard. Ko ga je angleški častnik vprašal, zakaj bi rad za hotel vedel, mu je odgovoril: "Rommel je hotel v njem stanovati, kadar bi zavzel Kairo."

ga je daleč prekosil.

Njegovo visoko mesto mu je nudilo priložnost, da je po nizki ceni kupil delnice velikih in cvetočih korporacij in je pri mnogih postal edini gospodar.

Njegovi zastopniki so v Tuskaniji pokupili zanj prostrane kmetije in vinograde, ki dajejo svetovno znano vino chianti.

Grof Ciano ima raskošno stanovanje v veliki vili v Rimu in zna tudi veselo živeti. Je pravi veseljak, ki ima okoli sebe rad lepe ženske in dekleta, budi pri kosilu, večerji ali v kopalnišču.

Grof Ciano in njegova žena, Mussolinijeva hči Edda, večinomna živa vsak zase.

Grofica Edda Ciano, ki ima tri otroke, je le malokdaj v Rimu. Največ živi na otoku Capri, kjer ima novo vilo v gorah, ah pa v kakem zimskem športnem kraju.

RUSKA INFANTERIJA NAPADA

Ruska rdeča armada se je dvignila iz svojih skrivališč in je pričela napadati neko vas, ki so jo zasedli Nemci.

ALI VAS ZANIMA ROMAN, KI IZHAJA NA ZADNJI STRANI LISTA? AKO GA KATERI IZMED VAŠIH ZNANCEV, KI NI ŠE NAROČEN, ŽELI ČITATI OD ZAČETKA, MU LAHKO VSTREŽEMO Z ZAČETNIMI POGLAVJI, AKO LIST SEDAJ NAROČI. — Ta PONUDBA VELJA SAMO DO KONCA TEGA TEDNA

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakrez, President; J. Lopsha, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6.--, Advertisement on Agreement.

En celo leto vsakega lista za Ameriko in Kanado \$6.--; na pol leta \$3.--; na štiri leta \$15.--; En New York za celo leto \$7.--; na pol leta \$3.50. Za inostranstvo za celo leto \$7.--; na pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 6-1243

AMERIKANCI SO PRIŠLI

Kadar so naši vojaki v mirnih časih v večjem številu potovali na obisk v stari kraj, tedaj se je med ljudmi doma kar nekaj razgibalo in kadar so prišli, so časopisi razglasili: Amerikanci so prišli.

In vsa sosenska, kamor so prišli, je bila vesela njihovega prihoda.

Res je sicer, da so prinesli s seboj dolarje, katerih je bil marsikdo deležen, toda Amerikanci, ki so se vrnili, so znali pripovedovati o deželi, kjer vsakdo računa v dolarjih, marsikaj zanimivega in povsem kaj novega. Prinesli so s seboj nove misli, nova naziranja, nove ideje in marsikomu tudi kako razsvetljenje.

"Amerikanci so prišli!" je šel glas po deželi, kamor so prišli ameriški vojaki, kajti to je pomenilo, da so s seboj prinesli pomoč, vso pomoč, ki jo more poslati velika industrijska dežela, kot so Združene države Ameriške.

Največjega pomena pa je prihod Amerikancev povsod, kajti s seboj prinašajo pravi pojem demokracije, pravičnosti in svobode.

V ponedeljek pa so vsi ameriški listi v velikih črkah na svoji prvi strani oznanjali: Amerikanci so prišli!

Vsako bi si mislil: saj to ni nič posebnega, ako se Amerikanev vrne v svojo domovino po krajši ali po daljši odsotnosti.

Pa vendar je bilo tako v ponedeljek, kajti v Ameriko so se vrnili ameriški diplomati, konzularni zastopniki in časnikarski poročevalci, ki so bili šest mesecev kot v kakem koncentracijskem taborišču, od koder niso mogli ničesar poročati domov, vsled česar je bil vsak Amerikanev radoveden, kaj nam bodo povedali o položaju in razmerah v deželah, s katerimi so Združene države v vojni.

V ponedeljek tedaj so prišli Amerikanci. Dopoldne so dospeli v pristanišče v Jersey City, popoldne pa so že časopisi raznesli to novico širom dežele.

In ko so se po prvem veselju in deloma tudi razburljivem sprejemu v pristanišču nekoliko oddahnili ter zopet zbrali svoje misli, tedaj so pričeli pripovedovati in pripovedovali so, kako Italjani sovražijo svoje zaveznike Nemce in kako so Nemci še vedno prepričani, da bodo zmagali in si podjarmili ves svet.

Toda v Nemčiji ni vse tako rožnato, kot objavlja propagandni minister dr. Goebbels. Nemci ne strajajo, kajti Hitler je iz podjarmljenih dežel poslal ves živež v Nemčijo, toda vsakdo ne more dobiti vsega, kolikor bi hotel. Ves živež je natančno odmerjen, toliko in toliko za vsako osebo. Nemci sicer občutijo veliko težo vojne, toda njihova morala je še vedno zelo visoka in se zavdajo, da imajo v svojih rokah veliko delo, ki ga je treba izvršiti do skrajnega konca. Politično so še vedno združeni in zato trdno upajo v zmago.

V Italiji pa je razpoloženje povsem drugačno. Italijanski narod ni niti najmanj navdušen za vojno in vsakdo si samo želi, da bi bila vojna čimprej končana in da bi bila Italija pred vsem rešena nemške vojaške nadvlade. Italijanski vojak ne kaže niti najmanjše bojevitosti; vsakdo si želi, da bi mogel mirno živeti na svojem domu v krogu svoje družine. Po italijanskih mestih so po vseh ulicah nemški vojaki in Italjani, kadar jih pogledajo, majojo z glavo, se obrnejo in gredo potrti dalje svojo pot.

"Italjani so 85 odstotkov za Ameriko in smrtno sovražijo Nemce, ker hočejo biti njihovi gospodarji," je rekel časnikarski poročevalec David Collins, ki je dolgo časa živel v Rimu.

Vse to in še mnogo več so pripovedovali Amerikanci, ki so se vrnili domov.

HITLER BO ODSTRANIL PAVELIČA?

S Zuericha, 29. maja, potom ONA prihaja poročilo, da po vesteh iz Balkana je mogoče sklepati, da bo Hitler morda odstranil marionetskega poglavarja Hrvaške, Ante Paveliča, ker so se pojavili dokazi o korupciji in sprejemanju podkupnine v vstaških vrstah. Trdi se, da v Berlinu resno

razmišljajo, da bi se vmešali v stvar in preprečili nerede, ki so posledica zgražanja ljudstva s pričo vstaških zločinov. Uradni list "Vstas", ki izhaja v Zagrebu, piše, da "tíhotapci, razbojniki, zločinci in lahkoživci zlorabljajo vstaške uniforme." — JIC

Domača fronta

Vojskujemo se na treh frontah: borilni fronti, tovarniški fronti in farmski fronti. Da porazimo Osišče, moramo imeti borilno vojsko vsaj 8,000,000 mož. Moramo imeti drugo vojsko 20,000,000 ljudi, da napravijo orožja za te borilne može. In moramo imeti tretjo vojsko 12,000,000 poljedelcev, da pridelajo živež za borilce in za delavce. Vsaka izmed teh treh vojsk je potrebna za zmago in niti ena ne bi mogla obstojati brez drugih.

Kje pa naj dobimo delavce-vojake, ki jih potrebujemo? Paul V. McNutt, načelnik komisije za razpolaganje z ljudskimi silami za časa vojne, čeni, da 7 do 8 milijonov jih pride iz civilnih industrij, ki se zaprejo za čas vojne, 4 milijoni do 6 milijonov se odtegne farmam, 400,000 iz vrst profesionalcev, 1,500 izmed začasnih nezaposlenih in 2 milijona iz družinskih krogov — namreč izmed poročenih žensk brez malih otrok, fantov pod naborno starostjo in starejših ljudi.

Ako spadate v katerega izmed teh razredov in hočete pomagati tej vojni, stopite v dotični oddelek uradom federalne posredovalnice dela (U. S. Employment Service) in tam vprašajte, da-li imajo kako delo, za katero ste zmožni. Ostanite pa nadalje pri svojem dosedanjem delu, dokler vas te ne pokličejo, nikar ne romajte širom dežele, da si delo poiščete. In bodite prav sigurni, da imate zares sposobnost za dotično delo. Človeške sile se ne s mejo raztrošati za časa vojne — vsak mora biti na svojem mestu.

Ako nimate potrebne izurjenosti, so pač načini, da si odpomorete. Imamo 2,500 strokovnih šol, 10,000 ljudskošolskih delavnic, ki vežbajo novince za vojno industrijo. Ako že delate v kaki tovarni, morate je ista ena izmed 3.195 tovarn, ki nudijo notrajne vežbalne tečaje in ki so že izvežbale 3,750,000 delavcev v teku komaj dveh let. Pod tem sistemom delavci se izučijo, ko že delajo v tovarni, za dela, ki zahtevajo večjo izurjenost in tako prispevajo toliko več k borbi za svobodo.

Čim bolj moških sil je vporabljenih za vojni napor, tem bolj ženske sile pridejo v poštev. Poldrugi milijon žensk že dela v vojnih obrtih in mo-

goče je, da štiri milijoni več žensk bo zaposlenih v prihodnjih dveh letih. Ženske so pokazale, da znajo izpolniti vsako industrijalno nalogo ravno tako dobro — in nekdanj še boljše — kot moški.

Bilo je mnogo nesporazuma glede vloge, ki naj jo igrajo inozemci v vojnem naporu. Ino zemci morejo biti zaposleni za vsako vrsto vojnega dela razun tajnega dela za vojsko ali mornarico. Celo tako tajno delo je pristopno za nje, ako vojna oziroma mornarica izrecno dovoli — in tako dovoljenje se skoraj vedno daje, ako kdo zaprosi za isto. Državljeni tujega rojstva, črnei in druge manjšinske skupine so že našli, da vrata, ki so jim bila poprej zaprta, so sedaj na stežaj odprta. Predsednikov odbor proti zastopavljanju ob zaposlitvi dela noč in dan, da potira stare predsodke proti zaposlovanju ljudi, zastopavljenih iz razloga plemena, vere, barve ali izvira.

Ves problem mobilizacije naših ljudskih sil je nekaj, kar naj dokaže vrednost demokracije. Mi znamo, da svobodni ljudje Združenih držav morajo pomagati v produkciji "zastojnega delavstva" Evrope in Japonske, ako se jim pokaže, kaj naj storijo in kako naj storijo. Treba pa to storiti takoj.

Postavili smo kontrolo cen kot naš "čarter sigurnosti" proti nebrzdanemu poraščanju življenjskih stroškov. Office of Price Administration je poostrila staro odredbo z novo, ki bo držala doli cene ženskih, dekliških in otroških oblačil. Odredba pravi, da suknje, obleke in razna druga oblačila za sezono 1942 se ne smejo prodajati dražje, kot so se prodajale minulo jesen.

"Živež doprinee zmago." War Production Board je odredil vsem izdelovalcem ribjih konzerv, da morajo rezervirati ves letošnji pridelek lososa, sardin, atlantskih slanikov in makrel za naše in zavezniške vojake. Ribiški strokovnjaki čeni, da vojska in mornarica bo potrebovala le približno polovico letošnjega ribolova, ne marajo riskirati.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnice Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki . . . Posluje že 48. leto

Članstvo 37.800 Premožanje \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavaruješ za smrtino, razno pomoč, operacije, proti boleznim in osemoglostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje skrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, pritrudi se in priloži takoj.

Za polnostna o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

DRŽAVLJANSKI PRIBOČNIK

Izšla je nova knjižica, ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljani.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic iz zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Itazno, pa Program neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Posedne države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO., 216 West 18th St., New York.

Tudi krava mora prispevati k vojnemu naporu. Bureau of Industrial Conservation od WIPB poudarja, da razredčeno mleko je bogato na kaseinu, katero snov se mora rabiti za izdelovanje oblačil, pohištva, barvil, plastikov in mnogih drugih stvari. Amerikanci utegnejo še nositi oblačila mlečnega izvira in spati pod odejami iste izvorne snovi.

Strap cen nad ledom je bil nekoliko zvišan, da se prodajalcem omogoči prodaja leda za časa poletnih mesecev ob istih cenah, ki so jih imeli lansko leto, namesto meseca marca 1942. WIPB je olajšal pravilo za prodajo molas farmerjem za rabo proti insektom. Federal Security Administrator P. V. McNutt poroča, da 2,500 izmed 3,070 okrajev v Združenih državah je organiziralo odboje za prehrano v lanskem letu in da skoraj 6,000,000 otrok v 95,000 šolah dobiva brezplačna kosila dosledno s federalnim prehranjevalnim programom.

TAKO GOVORE NEMCI.

Narod umetnikov in smantvenikov. — Mlad mož, ki je delal šest mesecev na zapadnih utrdbah, je naredil za Nemčijo več nego intelektualce vse svoje življenje. — Adolf Hitler 1. maja 1939.

Poklicna izobrazba nepotrebna. — Treba je nehati z zmotnim mnenjem, da morejo samo poklicno izobraženi govoriti o kulturnih in umetnostnih vprašanjih. — Hans Hinkel upravnik za državno kulturo, 2. sept. 1935.

Klanje nepotrebno. — Ne potrebujem Šentjernejske noči, Vlada bo imenovala sodišča, ki bodo zakonito postopala proti sovražnikom države, in to na tak način, da bo vsaka zarota nemogoča. — Adolf Hitler, 2. marca 1939.

Po klanju. — Nad vsemi stoji naš divni Fuehrer, ki je v teh zadnjih tednih zakril samega sebe in postal tako vodnik vseh narodov in vseh časov. Niti Aleksander Veliki, niti

JERRY KOPRIVŠEK in njegov orkester na ploščah
Terezinka Polka
Na pianicu — valček Št. M 575
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBURICA — št. M 571
Za toz. cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
463 West 42nd Street, New York

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS in STAMPS

U S O

Po vseh Združenih državah je v teku kampanja za sklad \$32,000,000 za U. S. O. (UNITED SERVICE ORGANIZATION), čije namen je skrbeti za zabavo, okrepčilo in odmor ameriških vojakov, kadar pridejo na dopust, ali na obisk v kak kraj. — Za mesto New York je določena kvota \$4,450,000. Prispevki se naj pošiljajo na H. Donald Campbell, USO, Treasurer, 57 William Street, New York City.

Peter Zgaga

Med tem je pa očeneo—Hitler prerasel svojega učitelja—Mussolinija. Kakorhitro je imel Italijo v svojem zaključju, jo je začel strahovito izrabljati. Mussolini se je kmalu začel smatrati za prevaranega in je stopl v ozadje. Zdaj že nekaj mesecev ni o njem nobenega glasu. Pravi, da je zblaznel, kar je verjetno, kajti njegova pamet že tekom prve svetovne vojne, ko je živel kot izgnanec v Švici, ni bila povsem čista.

Čemu naj bi se torej v sedanjem času zanašali na zvezo z Italijo in na njeno pomoč?

Zavezniške armade zmagujejo vsepovsod. Na vzhodni fronti bodo Rusi v doglednem času vdrl v nemško ozemlje, na zapadni fronti pa rušijo tisoč in tisoči zavezniških letal najvažnejša nemška industrijska središča.

Ali naj jim Italija pomaga z vojaštvom? Če je bil sploh kje kakšen italijanski vojak, ga je Hitler že zdavnaj poslal v prve strelske jarke, kjer je moral umreti za Hitlerja, ne pa za Mussolinija in za svojo domovino.

Ali naj pomaga Italija zaveznikom z blagom? Izključeno! Italija ni nikdar imela ničesar odveč, zdaj ji pa sploh vsega manjka.

Glede železa in olja je bila vedno odvisna od inozemstva. Govejo živino in drobnico ji je pobral Hitler in istotako zalogo sira in namiznega olja. Laška tekstilna industrija je v Hitlerjevih rokah, v zameno je pa poslal papirnate cunje, v katere se morajo Lahii oblačiti.

Italijanska mornarica je pod Hitlerjevo vrhovno komando. Hitler je tudi pobral svojemu zavezniku vsa letala, tanke, topove, vse drugo orožje in strelivo.

Kakšne koristi naj bi bilo torej zavezniškim italijanskim zavezništvo? Že oskrba lastnih ljudi jim povzroča precejšnje težkoče niti na misel jim pa ne pride, da bi v vojnem času skušali obrediti in preskrbeti z vsem potrebnim sestradani štirideset milijonski laški narod, ki je največ po svoji lastni krivdi začel v uboštvo in prišel na beraško palico.

V drugi tabor
Iz različnih virov poročajo, da se je Italija naveličala Hitlerjevega prijateljstva oziroma komande ter da sili v zavezniški tabor. Zavezniki bi jo baje z veseljem sprejeli, pod pogojem, da se prej iznebi Mussolinija.

Koliko resnice je v teh poročilih, se ne ve, toda najbrž je ni došti, ako vpoštevalmo naslednje:

— Velika večina nevednega italijanskega ljudstva se je kaj kmalu strinjala z Mussolinijem, ko je začel pridigovati svoj nauk. Zanj so bili tudi vsi kapitalisti, ker je dal pomoriti ali zapreti socialistične in komunistične voditelje. Prvo mu je začelo obračati hrbet delavstvo, ker je določil nižje mezdne, prepovedal štrajke in razpustil delavske organizacije. Toda delavstvo si ni moglo dosti pomagati. Ker je bilo brez voditeljev in brez uspešnega orožja.

V Nemčiji ga je začel posnemati Hitler, in kmalu je zavladalo med njima tesno prijateljstvo.

Ob izbruhu sedanje vojne je igrala Italija natančno isto vlogo kakor ob izbruhu prejšnje. — Pridružila se bom tistemu, ki mi bo več obljubil.

Ker so bili Hitlerjeve obljube zapeljivejše, se ma je Italija brez premisleka pridružila.

Grki, niti Cezar, ne Faraon, ne Napoleon in noben vladar srednjega veka ni tvegval v interesu svojih idealov ali v interesu svojega naroda, da bi dal ustreliti svoje najvišje generale. Niti o Stalinu ne moremo reči tega. Mi pa imamo Fuehrerja, ki žrtvuje samega sebe v dobro naroda. Žrtvoval je del samega sebe, zakaj ti može (ustreljeni po njegovem ukazu), so ma bili blizu in se je z njimi boril ramo ob ramo mnoga leta. — Dr. Robert Ley, 17. julija 1936.

Oni nikoli ne morijo. — Nacionalno socialistična stranka zavrača politične umore kot orožje. — Adolf Hitler, 12. februarja 1936.

Velik konvoj prišel v Rusijo

Angleška admiraliteta je sporočila, da je v neko rusko pristanišče dospel velik konvoj tovornih parnikov in da je imel na svojem potu velik boj z nemškimi podmornicami in bombniki.

Admiraliteta naznanja, da je bilo v napadu nad 100 nemških aeroplanov in da se je moral konvoj boriti proti aeroplanom in podmornicam pet dni in pet noči.

Pred nekaj čnevi so Nemci sporočili, da so potopili 18 parnikov tega konvoja, Angleži pa priznajo izgubo sedmih parnikov.

U S O

Po vseh Združenih državah je v teku kampanja za sklad \$32,000,000 za U. S. O. (UNITED SERVICE ORGANIZATION), čije namen je skrbeti za zabavo, okrepčilo in odmor ameriških vojakov, kadar pridejo na dopust, ali na obisk v kak kraj. — Za mesto New York je določena kvota \$4,450,000. Prispevki se naj pošiljajo na H. Donald Campbell, USO, Treasurer, 57 William Street, New York City.

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Izjava jugoslovan. poslanika dr. Cankarja kanadskim novinarjem

(JIC.) — Dr. Izidor Cankar prvi jugoslovanski poslanik v Kanadi je v sporočilu, ki ga je dal predstavnikom kanadskega tiska, izrazil svoje priznanje in hvaležnost za gostoljubnost, s katero Kanada sprejema vojne sile naše države.

“Kanadska vlada je izdala ukaz, s katerim priznava gostoljubje, ki so ga doslej uživale belgijske, norveške, poljske, češkoslovaške in nizozemske čete, tudi za jugoslovansko vojsko in letalske sile, ki jih namerava jugoslovanska vlada zbrati in izariti v Kanadi,” je dejal poslanik.

“Iskreno smo hvaležni Kanadi za to plemenito dejanje. Z njeno pomočjo bomo lahko uspešno podprli prizadevanje zaveznikih narodov v borbi proti skupnemu sovražniku, v zajemstvu pravi tako, kot doma kjer se v zasedeni Jugoslaviji bori naš narod v osvobodni Jugoslaviji.”

Dr. Cankar je izrazil svoje upanje, da se bo jugoslovanska

vojska kmalu začela vaditi, vendar ni hotel povedati, kje bodo te vaje. Dejal je, da je v Severni in Južni Ameriki velike število jugoslovanskih državljansov in da bi nekateri med njimi mogli stopiti v vojsko svoje domovine.

Strašna borba v domovini.

“Borba jugoslovanskega naroda v domovini je strašna. Težko si je zamisliti vse strahote, ki se dogajajo v moji domovini. Prosluli novi red se izvaja v znamenju pruske oholosti in nečloveškega prezira do vsakega, ki ni Nemeec. Novi red v naši domovini pomeni krutost, ropanje in fatalno pijanstvo povzročeno s prelivanjem nedolžne krvi in s pridruženim strahom pri pomisli, kaj se bo zgodilo, če Nemčija izgubi vojno.

Reakcija naše domovine proti novemu redu je povsod znana. Mi ljubimo svobodo toliko kakor življenje samo. Lahko se zgodi, da nas sovražnik pod

jarmi, vendar pri tem nemore ostati in naš narod ne more mirovati, dokler se ne osvobodi.

Naš narod opominjajo, naj se varuje pretiranih žrtev, a opomini ostajajo brezuspešni. Eno samo bojišče je. od mej Italije do Bolgarske in od mej Madžarske do Albanije. Tu je samo nase navezani heroj Mihajlovič s svojimi četniki, a niso samo četniki v borbi. Ves narod se je udeležuje. Čet jugoslovanskega narodnega edinstva je sedaj močnejši kot kdaj prej.

Vsako vidi kaj je izgubil, ko je Jugoslavija izgubila svojo svobodo. Kraljeva jugoslovanska vlada bo podprla borbo svojega naroda in našo skupno stvar in Kanada nam je dala zagotovilo, da nam bo pri tej nalogi pomagala.

To mi visoko cenimo in tega ne bomo nikdar pozabili. Upamo, da nas bo dan, ko bodo prvi naši letalci začeli svoje vaje pod kanadskim nebom, privedel za korak bližje k zmagi, za katero prinaša kanadski narod velike žrtve.”

Kabinet in vojaška služba

Te dni bo kanadski ministrski predsednik Mackenzie King v poslanski zbornici v drugem branju otvoril debato o preklicu postav o mobilizaciji, ki omejuje porabo kanadskih vojakov samo v mejah Kanade in v njenih teritorijah vodah.

Ako bo predloga sprejeta, kar je mogoče na vsak način pričakovati, tedaj bo imela vlada postavno pravico poslati svoje vojake na vsako bojišče sveta. Sedaj pa je še vedno dvomljivo, ako se bo vlada te postavne posluževala.

Tekom debate o plebiscitni predlogi je Mackenzie King pogosto izjavil, da bo vlada samo v največji sili in po tozadnji debati v parlamentu vpejala obvezno vojaško službo v prekomorskih deželah.

Niti ministrski predsednik sam, niti vsi njegovi ministri ne vedo, kako pot bo treba zavzeti. Justični minister L. St. Laurent je pisal nekemu volilcu svojega volilnega okraja pismo, ki je slučajno našlo pot v javnost in ki pravi:

“Sedaj še vlada nima namena nabirati vojakov za prekomorsko službo in prepričan sem, da bo sedanja vlada tako

odredila, ako bi bilo potrebno za našo rešitev. Poleg tega pa je bilo tudi tekom volilne kampanje in tekom plebiscitne kampanje rečeno, da vojna služba onstran morja za sedaj ni potrebna in morebiti nikdar ne bo potrebna.”

Neki poslanec je justičnega ministra St. Laurenta v poslanski zbornici vprašal, ako je to, kar je pisal v svojem pismu, uradna izjava in St. Laurent je odgovoril, da je to njegovo zasebno mnenje glede položaja in je tudi isti namen sedanje predloge v poslanski zbornici.

Na drugi strani pa je znano, da so trije ministri mnenja, da je treba takoj priti s klicanjem novincev v vojaško službo onstran morja, da je obranjena federalna oblast in dobro ime Kanade. Ako bi sedaj kateri teh treh ministrov stopil iz vlade, tedaj bi takoj nastala drugačna politična struja in razpredelitev.

Do tega pa najbrže ne bo prišlo in Mackenzie King bo skušal obdržati svoj kabinet ter bo za predlogo dobil večino, pustil pa bo, da ostane narod še

nadalje radoveden, ako bo postava uveljavljena ali ne.

Da bo kanadska vlada še dalje obdržala prostovoljno priklasitev za vojno službo onstran morja, in saj toliko časa dokler ne pride za to resnična potreba, je tudi razvidno iz tozadnega zatrdila vojnega ministra J. T. Thorsona, ki je obenem naznanil, da bo v kratkem vpoklican samec do 35. leta pa je tudi opozoril poročne može do te starosti, da ne bodo za vedno izvzeti iz vojaške službe. Iz tega je razvidno, da bo skušala Kanada za domačo obrambo poklicati pod zastavo kar največ mož, prostovoljce pa bo pošiljala čez morje.

Gotova stvar je, da bo debata glede vojaške službe zelo vroča in še posebno, kadar bo prišla na vrsto zadeva Quebeca. Prav gotovo bo kak poslanec spryjal na dan, da je provinca Quebec, ki ima 3.750.000 prebivalcev, dala samo 66.138 prostovoljcev, medtem ko je dala provinca Ontario, ki ima 3.750.000 prebivalcev celo 158.691 prostovoljcev.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street ; New York, N. Y.

CESTA SKOZI KANADO DO ALASKE.

Podnačelnik zbora vojaških inženirjev brigadni general C. L. Sturdevant je rekel, da se je vojni department, ker je potrebno, da se povečajo vojaška letališča, odločil za najvzhodnejšo izmed treh priporočenih črt za cesto skozi Kanado v Alasko.

Senator Langer je trdil, da je kraj, po katerem je speljana cesta, inženirska neumnost, kajti cesta bo v dolgi črti tekla čez velika Muskeg močvirja.

General Sturdevant je povedal senatnemu odboru za vnanje odnose, da sedaj dela 7 inženirskih polkov na 24 čevljev široki cesti, ki teče od reke Dawson proti severu skozi St. John, Fort Nelson, Watson Lake, White Horse, Chompgne in do Fairbanks v Alaski. General je rekel, da je že bilo sgrajenih 150 milj te ceste sko-

BOJNE LADJE STRAŽIJO NA ATLANTIKU

Ameriški rusilce v jutranji megli reže valove na patrolni službi na Atlantiku.

Kanadske letalke v Ameriki

New York je imel večeraj prvo priložnost videti, kako izgledajo kanadske vojaške letalke. V New York so prišle, da si ogledajo in naučijo tujakšnih letalskih metod, ki se jih poslužujejo ameriške letalke pri First Fighter Command.

V New York so dospеле v aeroplanu ter jim je celo okrogel First Fighter Command v doljenjem delu Manhattan razkazal newyorški poveljnik, polkovnik Davis Graves. Takoj naslednji dan so pričele 6-urni pouk, ki bo trajal več dni.

Aeroplan, s katerim so prišle v New York, je vodila Joan Hime, ki pripada Women's Auxiliary Air Force of England in je prišla v Kanado že v septembru lanskega leta, da je učila kanadske prostovoljke v letalstvu.

Kanadske letalke so prišle, kot so izjavile, v Ameriko s tem namenom, da se bolj spoznajo s svojimi ameriški letalkami in da pride med njimi do večjega sodelovanja.

Letalka K. S. Dickson je rekla, da kanadske letalke niso pilotke, temveč opravljajo razna dela na letališčih, delajo v uradih in so radio operaterke. Ravno tako pa so tudi v službi vojaških transportov in pri fotografiranju, da more oditi toliko več letalcev na bojno fronto.

“Naša dolžnost je držati moške v zraku,” je rekla Miss Dickson.

Kanadska vlada je pričela sprejemati prostovoljne letalke v juliju leta 1941 in jih je sedaj 3000. V službo so sprejete za ves čas vojne in so obvezane služiti kjerkoli v Kanadi in tudi onkraj morja. Podvržene so popolnoma isti disciplini kot moški letalci. Dobijo pa povprečno dve tretjini plače, ki jo dobivajo letalci v raznih činih.

Njihova uniforma je modra in imajo modre čepice sive nogavice, črni čevlji, sivi suknjiči in sivi deževni plašči, rokavi-

ce in ovratnice. Kadar so sprejete v letalsko službo, dobe po \$15, da si kupijo perilo in druge potrebščine. Vsake tri mesece dobe zopet po \$3, da si te stvari nanovo nabavijo.

Kanadskim letalkam je dovoljeno kaditi, toda ne na javnih prostorih. Smejo tudi obiskovati večerne zabave in tudi bare, samo da so prostori na dobrem glasu.

Kanadska letalka se mora obnašati dostojno kot “lady.” Kako si pa vsaka to razlaga, je njena stvar in njen okus.

Proti moštvi letalk ni nikakere zadržke. Letalka se more poročiti, ako dobi za to dovoljenje od svoje poveljnice. Poročiti se pa ne morejo, dokler niso v letalski službi saj 6 mesecev.

Hazardne igre so jim pa prepovedane. Ni jim dovoljeno barvati nohtov in “zapeljivo” urejati las, ali pa da bi lasje bili tako dolga, da bi zakrivali ovratnik.

JUGOSLOVANSKI SOD SMODNIKA

(JIC.) — Pri razdelitvi so Srbiji dali štiri in pol milijona prebivalstva 28 odst. prebivalstva prvotne Jugoslavije. V tej deželi ki je sree Jugoslavije, je majhen in vse manjši del prebivalstva za generalom Nedičem. Zato fašistična skupščina pod vodstvom Ljotiča ni objavila nobenih številok o številu svojih članov. Sedež po imenih, za katera smo izvedeli, je mogoče slutiti sodelovanje majhnih, razdvojenih skupin birokracije, in velikih finančnikov iz časov pro-racijskega režima v Beogradu.

Med njimi so tudi elementi s avtoritativnimi in centralističnimi tendencami, ki pripadajo kvizlinski stranki, ki je že zdavnaj bila za brezpogojno predajo Nemčiji. Treba se je spomniti, da je bila v odločilnem trenutku stranka potisnjena in zamenjana z vlado notranje stabilnosti, dinastičnega edinstva in obrambe. Ni zgolj slučaj, da je med najglavnejšimi osebami v Beogradu zopet neki Stojadinovič. Dragomir Stojadinovič je vseomogoči človek pri Nedičevem časopisju.

bila duhovščina proti nacijskim idejam in je imela za seboj ogromno večino naroda, jih je ta nemška taktika napravila nepristranske.

Srbsko podeželsko duhovništvo pa je stopilo kot eden v vrsto Mihajlovičeve vojske, skupaj s Hrvati in Slovenci, Bosanci, Albanci, Grki z mnogimi židi in vse večjim številom Bolgarov. To je prva vsealbanska vojska, ki se je zbrala kot orodje bodoče sile.

V nekdanji “neodvisni državi” črni gori je mogoče samo majhno število tujih čet, izvzemši prestolnico Cetinje. Črnogorci, ki so vselej bili bojeviti narod, uživajo v svoji domovini vse prednosti naravne trdnjave.

Dobro organizirane narodne čete gospodarijo skoraj po vseh vaseh in po vseh maloštevilnih potih. Celo lastne potne liste izdajajo in lastne vize.

Italija ni resno nastopila, da bi zavarovala svoje “suverene pravice.” Zavzeta je sosednjo Albanijo, ki postaja vse bolj nezanesljiva.

Slovenija je uradno prenehala obstojati. Dočim je v drugih krajih Jugoslavije Nemčija pokušala pridobiti duhovščino na svojo stran, je v Sloveniji nenadno začela z najstrašnejšim preganjanjem katoliške cerkve, ki je dolge generacije imela močan položaj in velik krog vplivnosti.

Visoko izobraženo duhovništvo v Sloveniji se je energično uprlo. Znano je, da so se mnogi med njimi pridružili uporniški gibanju, ki je težko in nevarno zaradi izpostavljenosti pokrajine, pa se navzlic temu vedno bolj veča. V tem narodnem gibanju nahaja-

Note
za
PIANO-HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTE
VSE BOM PRODALA
SLOVENIAN DANCE
VANDA POLKA
PO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRTHI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLJAJ
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (masurka)
BARČICA
MLADI KAPETANE
KO PTIČICA TA MALA
ZYDEL SEM NEKAJ
POJDI Z MENOJ
DOL S PLANINE
GREMO NA ŠTAJERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:
Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

mo krščanske duhovnike prav tako kot politične krivce. Kot v Srbiji in Hrvatski, je tudi v Sloveniji delavstvo in kmečki stan pomešan z upornimi intelektualci, med katerimi je največje število dijakov.

(Prebivalstvo Hrvatske, ki šteje 63 milijona prebivalstva, je moralo sprejeti mnoge protektorje: Nemece Italijane, Madžare in Bolgare. Zagreb ima nemško “komandanturo.” Poleg tega je hrvatsko prebivalstvo po mestih pod nadzorstvom gospoda Gneis-Horstenana, bivšega ravnatelja arhiva v avstrijskem vojnem ministertvu.

V Hrvatski se za svobodo še naprej bori kmečki stan, ki ima za seboj dolgo tradicijo postavnega in nepostavnega upiranja. Hrvatski kmetje so vseskozi demokrati in oni se ostro upirajo nemškemu sistemu prisilne oddaje živil in pridelkov, navzile surovosti in mnogim smrtnim kaznim s katerimi Nemci nastopajo proti takim klubovalnim dejanjem.

Washingtonski krogi potrjujejo vesti o odpuhu na Hrvatskem

Washington, 29. maja (JIC) — Po poročilih iz Washingtona je očitno, da v Hrvatski stalno raste odpor proti silam osi. Washingtonski krogi, ki pošiljajo to vest, pravijo, da je gospodarska sabotaža v Hrvatski od dne do dne bolj izrazita in vse večja. Veliko število Hrvatov oobija vpoklic v vojaško službo.

“SPANISH IN 20 LESSONS” — Španščina v 20-ih urah. — Španščina in angleška slovenca. — Spisal jo je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prekratšana. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker smo se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priložnosti stopajevati metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine.

To praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovniških pravil ter vas učiti brati, govoriti in razumeti španščino.

Corintovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, posaništva in eksportne tržnice po celem svetu. Je praktično, preprosto in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.—

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. - Spisal: ENGELBERT GANGL

21

Kaj hočemo s beračem. Pojedel bi in popil, kar bi mu Lenka prinesla na dom, in potem bi umrla za jetiko oba, tako bo vsaj sam.

A Pavel se ni mogel braniti. Bil je z doma. Ničče ni vedel, kod potuje. Proti večeru drugega dne, ko so ga privlekli v materine roke, je odšel.

In tako je odpotoval sam. Ni bilo pogleda, da bi mu žele srečno pot, ni bilo pozdrava, ki bi mu bil prijazen, najdražji spremljevalec.

Daleč je bil že iz mesta in pogledi so mu zahrepeneli nazaj. Solnce se je bližalo goram. Po skalnatih grebenih se je izprehajala ognjena večerna zarja.

Pri Ribičevih so se pripravljali na svatbo. Šivilje so prišle v hišo in so šivale Lenki perilo in posteljno opravo. Stari Ribič je bil radodaren.

Ribičeve misli niso mogle najti razvedrila. Hodil je po hiši iz kota v kot, iz hleva v gostilniško sobo, iz mesnice na dvorščico.

Bil je bled in otožen, globoka žalost je odsevala z njega. Oči pa je upodobil potujoči umetnik tako, da so se vedno ozirale za gledalcem.

Če je legel trezen v posteljo, ni mogel zaspati. Prihajali so spomini, ki so preganjali spanec, da ni mogel Ribič zatisniti oči.

Lenka je bila otožna. Nič ni bila podobna nevesti, ki hrepeno čeka trenutka, ko se zveže z izvoljencem svojega srca.

Izoljencu njenega srca so pregnali. Ubogi potnik se ubija po svetu. Sam Bog ve, kaka je njegova usoda.

Lenka je bila otožna. Nič ni bila podobna nevesti, ki hrepeno čeka trenutka, ko se zveže z izvoljencem svojega srca.

(Nadaljevanje.)

JUGOSLOV. POMOŽNI ODBOR

Iz urada podružnice št. 1. v Joliet, Ill.

(Nadaljevanje.)

Louis Kodrich Sr., Rose Martincio, Vera Lesnik, Lou's Muren Sr., Anna Koclevar, Anna Skof, John Papes, Smith St. Peter Mandel, Anna Agnich, Margaret Hurschik, Anna Znidarsic, Fr. Butala, Mary Pun car, Irene Langfus, Anton Kluzna, Vine St., Anton Korevec, Indiana St., Barbara Klepec, Anna Anna Slobodnik, G. Skufca, John Ivec, Cora St., Agnes Deichman, Lawrence Groselj, Vinc. Marvic, Fr. Vlahovich, Catherine Ritmanich, Anna Rogel, Martin Skerjanc, And. Gerl Sr., Anton Umek, A. Polonia Verbich, Mary Gerl Ruby St., Mildred Mihelich, Dr. Martin Ivec, Catherine Zupancic, Josephine Muster, Chas. Lesnik, Frances Legan, Fr. Radich, Martin Kolar, Wm. Spele, Frances Petrovic, Joseph Skul, Anton Jelenich Sr., Stephen Knez, John Lesnik, Joe Valentice, Bluff St., Anna Pucel, Cora St., John Vlasich, Anton Pruss, Clement St., Matt Tezak, Frank Moskric, Agnes Markele, Carlin Gregory, Jos. Russ, Broadway, Valent. Abrosch, John Horvath, Jos. Kozlevchar, Louis Muren, Broadway, Frank Petan, Jos. Mihelich, Mary Zugel, Broadway, Anton Stermec, Matt Verbišer, Frank Horvat, Jos. Terlep, N. Broadway, Mary Marosh, Martin Libzersh, Anna Grayhaek, Michael Hreber, Jos. Kocivar, Anton Kunstek, Jos. Sever, J. Libersher, Frances Ukovich, J. Muren, Frances Steanich, Michael Sekula, Anton Rozman, Anton Golobitsch, M. Petkovich, Laurence Zima, Kate Vershay, Matt in Barbara Gasperich, Leopold Papes, Mich. Frankovich, John Zajc, Joseph Kosmerl, Mary Kalcic, John Terlep, Marko Cernetic, John Pluth, Martin Cernugel, Johanna Bambic, Fr. Mlakar, A. Culig, Mary Jakovec, Joseph Sukle, John Znidarsic, John Jernan, Summit St., Anna Krall, Summit St., Frances Ukovich, Jos. Kovevec, Vinc. Vidich, John Verscaj, Dominik Ursich, Albert Meznarsich, J. Rus Sr., Summit St., John Starasinich, Frank Hocerar, John Gerl, John G. Grabrian, Anna Georgovich, Joseph Govednik, Frank Bastianice, Jos. Zalokar, Sr. Leo Ivnik, Mary Legan, Fr. Turk, Jacob Gombac, John Papes, Summit St., John Sireel,

Ignatius Gregorich, Wm. Rogel, Frank Pirc Sr., Summit St., A. Jursinovic, Michael Smrekar, Frank Papes, N. Hickory St., Frank Gregorash, Fr. Maekovec, Anna Glavan Frank Zupancic, Summit St., Jacob Terlep, Sr., John Pozek, Jos. Rogel, Wm. Vertin, Agnes Kozlevchar, Jos. Ambrozic, Jacob Roje, John Gliha, Anton Sustersic, Frank Kozic, Fr. Lehman, Jos. Jurecic, Anna Anzele, Karol Mozina, Joseph Sprajcar, Peter Kokal, Frank Faljnik, John Panian, Frank Lukanc, Fr. Gutnik, John Bozich, Mary Fedo, Frances Kos, Fr. Micklich.

Po 75 cent.: Mary Fabian. - Po 55 cent.: John Muhich, Ruby St.

Po 50 cent.: Martin Cernug, James Mutz, Vine St., Wm. Terdich, Frances Benedik, Anna Kraus, Gertrude Milavec, Mary Pire, Henry Russ, Rudolph Skul, Catherine Glavan, Frances Dezelan, Catherine Bahor, Johanna Bambic, Catherine Matkovic, Albert Vesel, Bernice Benedik, Jos. Gregorec, Mary Culik, Anton Kochevar, Blase Kuglich, Anna Vlahovich, Anton Kunstek Sr., Matilda Malnar, Frank Zakrajsek, Barbara Zelko, Scott St., Mae Gregorich, Michael Hreber, Pauline Russ, Agnes Skul, August Simonich, Oakland Ave., Antoinette Wedic, Ed. Skoff, Mary Nemanich, N. Broadway, Theresa Muhich, Mary Terlep, N. Center St., Isabela Gregorich, Mary Cahill, Valent. Ambrose, N. Broadway, J. Umek, Sr. Raymond Gans, Agnes Gans, Michael Papes Sr., Smith St., Stanley Malnar, Elizabeth Kambic, Julia Skufca, Frank Lustik Sr., Antonia Lustik, Joseph Bas, N. Nicholson St., Bernard Kambic, Louis J. Zeleznikar Jr., Richard Zeleznikar, Eliz. Benedik, Mary Musich, Josephine Jurjevich, eBrnice Krall, Jacob Putz Sr., Anton Kocjanec, Frances Kraus, Helen Zaversnik, Frances Uko vich, Ralph Tezak, Mary Laurich, Jos. Laurich, Mary Bauer, Andrew Gerl Jr., Margie Kolich, Josephine Golob, Amalia Shelko, Jos. Shelko, Martin Dragovan Sr., Catherine Pozek Al. Zelinski, Michael Klobuchar Sr., Anna Slak, Jacob Shelko, John Kolich N. Bluff St., John Malnar, John Gerl Sr., John Mandel, Valent. Malnar Dorothy Jevitz, John Jev-

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE

UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS IN STAMPS

vitz, Jr., Raymond Adamich, Catharine Cauko, Louis Terlep, Joseph Nose, John Papes, N. Broadway, Mary Molek, P. Vidmar, Jennie Matekovich, Barbara Uruss, N. Hickory St., Matt Zagoda Blaž Troppe, J. Puc, John Sterk, Louis Pretnar Po 40 cent.: Jos. Pirc.

Po 25 cent.: Dorothy Malnar, Helen Vesel, Mrs. John Kramarich, Jr., Rose Pasdertz, Mary Pasdertz, Joe Gregorich, Caroline Zelinski, Mary Gerl, M. Kolich, Bluff St., Frances Papes, Smith St., Mary Kunstek, Dolores Wedic, Theresa Kolich N. Bluff St., Frank Gregorich, Clement St., Mary Jurjevich, Anna Starasinich, Anton Kocjanec, Marko Zagar. - Po 10 cent.: Neimenovan.

Tem potom se v imenu odbora prav lepo zahvalim vsem darovalcem in darovalkam, ki so darovali v ta plemeniti in človekoljubni namen. Posebno lepa hvala gre Rev. Mathias Butala, kakor tudi Rev. Geo. Kuzma in Rev. Michael Cepon, ki so darovali "Victory" mašo na dan kolekte. Vsega skupaj se je nabralo pri tej slavnostni maši \$648.00. Posebna hvala pa gre Mr. John Zivetz kot pripravilnemu odborniku, ki je vse tako mojstrsko izpeljal in vodil. Hvala tudi kolektorjem ki so po hišah kolektirali. Ti so: Mr. John Grabrian, Mr. John Gerl, Mr. Matt Krall, Mr. Frank Terlep, Mr. Joseph Buchar, Mr. Frank Laurich in Mr. Panian iz Rockdale.

Tem potom bi tudi prosil v imenu slovenskih revežev v stari domovini še vse tiste naše slovenske krvi rojake in rojakinje, ki niso še dozdaj nič dali v ta plemeniti namen, da se tudi oni izkažejo z malim darom. Vsak dar, če je prav majhen, bo olajšal gorje. Tudi ne pozabimo kupiti U. S. bonde. Zdjaj pa še enkrat vsem skupaj lepa hvala! V imenu odbora podružnice št. 1. JPO, slov. sekcija, John Adamich, tajnik.

V Sofiji obsodili na smrt štiri Srbe

New York, 28. maja (JIC) Včerajšnji "PM" piše: "Sinoci je iz Rima prišla brzogovorna vest, da je kasacijski sodišče v Sofiji potrdilo smrtno obsodbo enajstih obtožencev, ki jih bodo usmrtili zaradi sabotaže in ogleduštva.

Med obsojenimi so: bivši ataše za tisk pri angleškem poslanstvu v Sofiji Norman Davis, bivši jugoslovanski tiskovni ataše v Sofiji Dušan Petković, še trije Srbi, pet Bolgarov in neki Rus.

Obtožnica trdi, da je bil vođa organizacije Davis."

INVESTIRAJTE V AMERIKO

KUPUJTE

UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS IN STAMPS

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE.

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena - \$1.50

Emil Adamič - 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Frane Venturini - SEST MIŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 50

Ferdo Juvanec - 12 MLADIH LET. moški zbori 50

Peter Jerab - OSEM ZBOROV (meški in mešani) 50

OSKAR DEV: Srečno, ljubeča moja; Ko ptičica na tuje gre; Noč; Moj očka ma konjčka dva; Dobri sem pisemec; Slovo; Je vplnila tuč 40

OSKAR DEV: Srečno, ljubeča moja; Ko ptičica na tuje gre; Noč; Moj očka ma konjčka dva; Dobri sem pisemec; Slovo; Je vplnila tuč 40

EMIL ADAMIČ: Moderna devojka (belokranjska) 20 Vso noč pri potoci 20 Jurjeva 20 Hodi Mleka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBING: Vetrč; Pa gradlo 20

EMIL ADAMIČ: Moderna devojka (belokranjska) 20 Vso noč pri potoci 20 Jurjeva 20 Hodi Mleka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBING: Vetrč; Pa gradlo 20

Naročilo pošljite na: "Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

GLASUITE V "GLAS NARODA"

FERDO JUVANEC: Zjutraj 20 Slovenska 20

PETER JERAB: Pella roža; VASILIJ MIRK: Podokolca 20

ZORKO PRELOVEC: Le enkrat se 20 Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVOČIČ: Potkan pies 20

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, kateric smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 50 Orlovke himne (Vodopivec) 50

Slovenski akordi, 22 mešanik in moških zborov (Karl Adamič) 70

Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 50

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50

Mladini, pesmi za mladino z klavirjem (E. Adamič) 50

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20

Naš hlmni, dvoglasno 20 tiroski odmevi, (Lahmar), II. svezek, moški zbori 20

ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 70

Som šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre, - s svezki - (Kozeljki) 20

ZA KLAVIR: Buri pridejo, - Korčulica - 20

FANTJE NA VASI 18 narodnih za moški zbor, (Ciril Pregelj) 50

Naročilo pošljite na: "Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"Glas Naroda" 218 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE - (št. 355) 2 1/2 x 3 1/2 inčev - 224 strani v belem celofidu Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE - št. 415 2 1/2 x 3 1/2 inčev - 224 strani Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI - (št. 408) 2 1/2 x 4 1 inčev - 255 strani vstrelj Sv. Križev Pot Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI - št. 415 2 1/2 x 4 inčev - 255 strani vstrelj Sv. Križev Pot Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM - (št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev - 384 strani Cena 75c

SKRBI ZA DUŠO (št. 408) 3 x 4 1/2 inčev - 512 strani Cena \$1.75

NEBESA NAŠ DOM - (št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev - 384 strani Cena 75c

(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo nizki ceni, jih tud moremo prodajati po zori označeni ceni. Zaloge pa ni posebno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli z njimi postreči.)

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO) KEY OF HEAVEN fino vezano 55 v usnje vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL v fino usnje vezano 1-

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.